

СТІЙКИЙ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК. ЧИ є КОМПРОМІС?

СТРАТЕГІЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОТИРІЧ СВІТОВИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.

Костюченко Н.М., Шкарупа О.В.

Об'єктивність процесу глобалізації з сучасної наукової точки зору є такою, що не ставиться під сумнів. У сучасному світі надзвичайно активно відбувається глобальна інтеграція господарських, технологічних та інформаційних структур, які все більше стають транснаціональними, а міжнародне співробітництво набуває надзвичайно важливого значення.

Сучасний етап глобалізації включає в себе дві протилежні тенденції. З одного боку, відбувається створення певної міжнародної єдності, а з іншого боку, відбувається зростання протиріч всередині світового співтовариства між розвинутими країнами і такими, що розвиваються.

Варто наголосити, що процес різкого погіршення стану навколошнього природного середовища і скорочення ресурсної бази розвитку іде в усьому світі. Тому сьогодні гостро стоїть питання про екологічні пріоритети політики в глобальному масштабі.

Сьогодні зростаюче значення у глобальному, регіональному і локальному вимірах має нова концепція розвитку суспільства – концепція сталого розвитку. Ця концепція пропонує стратегію глобалізації процесів розвитку суспільства в єдності з навколошнім середовищем. Ідея збалансованого розвитку виникла, відображаючи необхідність задовоління потреби сучасних поколінь, не ставлячи під загрозу майбутні покоління.

Часто помилково вважають, що те, що добре для економіки, автоматично добре і для суспільства. Насправді ж, більшість природних ресурсів невідновлювані. Мимоволі постає питання, що буде, якщо всі держави й народи ширішать споживати природних ресурсів стільки, скільки іх вже споживають на душу населення США, Європа і т.п. Зрозуміло, що “всього на всіх” за рівнів споживання, що склалися, та подальшому рості народонаселення на планеті Земля вистачить лише на короткий час.

Проблеми довкілля часто розглядаються як небажані наслідки економічної діяльності, негативні екстерналії. Однак будь-яка

діяльність, яка спрямована на соціальні, економічні, культурні або екологічні цілі, може мати негативні наслідки. І в той же час ці наслідки можуть бути соціальними, економічними, культурними або екологічними проблемами. Проблеми, пов'язані з використанням навколишнього середовища, можуть бути розв'язані, якщо соціально-економічні, культурні і екологічні процеси розглядаються у взаємозв'язку всередині однієї системи: соціально-екологічної системи вцілому.

На практиці збалансованого розвитку можна досягти лише, якщо він буде інтегрований у такі сфери, як використання землі, транспорт, житлове будівництво і переважно економічний розвиток. Фундаментально нема причин, чому цілі економічного розвитку (які зазвичай спрямовані на багатство та добробут) мають суперечити сталому розвитку. Критерії ефективності економічного розвитку допомагають відкинути неефективні лінії поведінки, але вони не можуть бути використані при виборі серед багатьох ефективних політик. Критерій стійкого розвитку може допомогти розв'язати проблему.

Варто наголосити, що глобальна економіка має склонність не помічати соціальні спірні питання та проблеми навколишнього середовища.

Локальні рішення можуть позбавити цих проблем. Однак це не означає вихід з глобальних ринків. Насправді, найбільш ефективний шлях вперед це участь у глобальній економіці, а також розвиток вагомих локальних господарств, що діють як складні та противага до неї.

Розвиток стійкого локального господарства включає стимулювання приватного та спільного підприємства, що основані на винаході інноваційних шляхів розвитку. Проте необхідно пам'ятати, що важливо адресувати локальній збалансований розвиток теперішній економічній діяльності, а також досліджувати новий підхід.

Таким чином, сталий місцевий економічний розвиток є напрямком до дій для досягнення збалансованого та економічного розвитку одночасно.

Отже, через досягнення сталого розвитку на локальному рівні і встановлення глобальних моральних цінностей до розв'язання протиріч світових глобалізаційних та інтеграційних процесів.